

Touto prezentací jsme se rozhodly navázat na minulou hodinu, a to na vzdělání. Nezaměstnanost absolventů totiž v Číně patří k ožehavým tématům mnohem více, jako v západních zemích. Mládež v Číně má naprosto odlišné nároky na věci týkající se práce.

Jako konkrétní případ jsme si vybraly osud absolventa z provincie Hubei, který začíná hledat zaměstnání a život Jü Pching, která už zaměstnání našla, ale nemůže s ní být rozhodně spokojená. Bohužel nás předběhl termín promítání filmu Vzdělání po Čínsku během festivalu Jeden svět, který pojednává právě o mladém Wan Chaovi, ale mi se nechceme jako zmiňovaný film zabývat tím, kde dosáhl vzdělání a jaký to má vliv na hledání práce, ale faktem, že i s vysokou školou si nemůžete v Číně „vyskakovat“.

První příběh se odehrává v provincii Hubei, konkrétně v jejím hlavním městě Wuhan. V tomto městě žije mladý Wan Chao, který právě získal diplom na akademii Luo Jian, kde studoval mezinárodní finance a obchod. Jako tisíce dalších se pokouší najít zaměstnání na veletrhu práce.

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10418848677-proc-chudoba/212382554020004-vzdelani-po-cinsku/>

čas 8:35-10:22

... poslední z firem, tedy auditorská společnost Transn si Wan Chao pozvala na pohovor, kde získal místo v prodejním oddělení. Musel však souhlasit s dobou jednoho týdne, kde si jeho schopnosti vyzkouší, při úspěchu by následovala tří měsíční zkušební doba a plat 1500 yuanů (240 dolarů). Kvůli novému zaměstnání si ale musí najít co nejlevnější bydlení, protože dojíždět denně 2 hodiny do práce je velmi vyčerpávající. Díky rodině, která mu finančně vypomůže si může dovolit pronajmout bydlení za 500 yuanů. Plně si uvědomuje, že kdyby přišel o práci, nebude si moci takové bydlení dovolit. Bohužel, ale o práci přichází a musí znovu absolvovat kolotoč pohovorů.

Sám říká, že hledání práce je náročné především finančně. Možnosti k zaměstnání by byly, ale samozřejmě nechce pracovat někde v Mc Donaldu za pár yuanů, když studoval tak dlouho a nemohl by si ani dovolit žít ve městě z tak malého platu. Wan Chao má „šťěstí“. Dostane šanci pracovat ve zkušebním týmu (samozřejmě zadarmo), ze kterého budou vybráni pouze dva lidé, které zaměstnají jako tiskové mluvčí

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10418848677-proc-chudoba/212382554020004-vzdelani-po-cinsku/>

čas 38:41-40:36

... Wan Chao mezi vybranými není, jeho hodnocení nebylo dostatečně dobré. Ocitá se tedy znovu na začátku. Vzhledem k tomu, že nemá žádnou práci, nemá tudíž plat, a proto si nemůže dovolit dále pronajímat bydlení. Musí se odstěhovat k dalším dvěma lidem a se strachem z budoucnosti hledat dál.

Devětadvacetiletá Jü Pching po ukončení školy také těžce hledala práci. Nakonec ji našla, musela se spokojit s prodáváním bezpečnostní techniky. Díky nedostatku práce a nízkým platům jí nezbyvá nic jiného, než dělat něco, co neodpovídá její kvalifikaci ani platovému ohodnocení. Právě kvůli platu musí žít s manželem v bytě o rozloze 10m² a tvářit se uvědoměle a spokojeně.

Jü Pching stejně jako Wan Chao neměli vysoké cíle. Jen chtěli skromně pracovat a přispívat k budování společnosti, ale určitě nečekali, že je čeká takový život. Dříve byli nazýváni „oblíbenými dětmi Nebes“ dnes je z nich „mravenčí národ“, který musí bojovat o nalezení slušného pracovního místa a snažit se jen přežít.

Abychom Vám ve zkratce vysvětlili pojem mravenčí národ, pustíme Vám hned na začátku krátkou videoreportáž.

3

Čerství absolventi to nemají v současné době vůbec jednoduché. V důsledku ekonomické krize každý třetí absolvent zůstane bez práce.

Problematické uplatnění vysokoškolských absolventů je zapříčiněno do značné míry opatřeními, ke kterému se čínská vláda odhodlala na přelomu 20. a 21. století. Zpřístupnila vysokoškolské studium širokým vrstvám uchazečů. Vysoké školy tak nyní produkují několikanásobný počet absolventů než před lety. Zatímco v roce 2002 vyšlo z čínských vysokých škol zhruba 1,5 miliónu absolventů, v roce 2009 opustilo univerzitní kampusy až šest miliónů čerstvých držitelů diplomu. Při současné hospodářské krizi, která dopadla i na Čínu, není pracovní trh schopen uspokojit všechny absolventy. Čínští studenti se zapisují převážně do oborů jako je účetnictví, právo, literatura nebo informatika. A v těchto oblastech je možnost uplatnění na pracovním trhu značně omezená.

4

Čínská vláda se snaží bojovat s dramaticky rostoucí nezaměstnaností. Kvůli neustálému přílivu obyvatel z venkova do měst hledajících lepší zaměstnání, na Národním zemědělském výstavišti v Pekingu proběhl veletrh práce. Záměrců o lístky, které stály na místní poměry v přepočtu 25 korun, bylo mnoho. Zaměstnance přišlo na veletrh hledat tři sta firem, které v jeden den nabízely čtyři tisíce pracovních míst. Podle organizátorů se zúčastnilo přes šedesát tisíc uchazečů, většinou absolventů vysokých škol.

Lidé vidí ve veletrhu příležitost, a to jak potenciální zaměstnanci, tak zaměstnavatelé. Kupříkladu, manažer realitní kanceláře řekl o veletrhu: „Práci hledá tolik lidí, že můžeme být při náboru pracovníků náročnější než vloni.“

6

Čínský ministr školství na tiskové konferenci 8. července 2009 prohlásil, že zaměstnanost studentů univerzit v roce 2009 dosáhla šedesáti osmi procent. Hongkongské Oriental Daily píše, že za současných podmínek ekonomické krize je neuvěřitelné, aby si 68 procent studentů vysokých škol našlo práci. Poukazují především na to, že navzdory ekonomické recesi jsou čísla vyšší, než minulý rok. Na internetu se mezitím ozvali samotní studenti, mnozí rovnou s tím, že údaje ministerstva školství jsou podvodné.

Jeden z absolventů z města Huainan v provincii Anhui píše: „Každý z nás musel univerzitě předložit doklad o tom, že máme práci, s razítkem zaměstnavatele. Jinak bychom nedostali diplom. Takhle se ta míra zaměstnanosti počítá.“

7

...jako tisíce dalších se pokouší najít zaměstnání na veletrhu práce.

8

video - 8:35 - 10:22, ...bohužel ale o práci přichází a musí absolvovat kolotoč pohovoru

9

...dostane šanci pracovat ve zkušebním týmu, ze které budou vybráni pouze dva lidé, které zaměstnají jako tiskové mluvčí

video - 38:41 - 40:36

10

...musí se odstěhovat a se strachem z budoucnosti hledat dál.

11

...tvářit se uvědoměle a spokojeně

12

...

Čínské pracovní veletrhy: mnohem více žádostí než příležitostí

Jarní veletrh pracovních příležitostí v Zhengzhou, hlavním městě provincie Henan, 28. února 2007. Desítky tisíc zájemců o práci přišlo navzdory hustému dešti. (Velká Epocha)

Krátce po čínském Novém roce (nejdůležitějším svátku v Číně) absolventi čínských univerzit znovu obrátili svou pozornost na hledání práce.

Tento rok opustí univerzity v Číně téměř 5 milionů studentů, což je o 820 tisíc více než loni, a budou mít před sebou přetěžký úkol - najít si práci.

Nedostatek pracovních příležitostí nejlépe odrážejí tzv. pracovní veletrhy, které se konají po celé zemi.

Mnoho těchto veletrhů probíhá právě teď, v únoru a březnu, a obvykle jsou nabitě studenty, kteří shánějí práci. Účast je vždycky ohromná, i když hustě prší, a netrpěliví žadatelé svým počtem dalece převyšují nabízené příležitosti.

1. března 2007. Déšť neustává a 60 tisíc lidí doufá, že najdou práci na jarním veletrhu pracovních příležitostí v Shijiazhuangu v provincii Hebei. (Velká Epocha)

Provincie Hebei zorganizovala jarní veletrh pracovních příležitostí ve svém hlavním městě Shijiazhuangu. Během dvou dnů zde 874 registrovaných zaměstnavatelů nabízelo 12 700 pracovních pozic.

Veletrhu se zúčastnilo 60 tisíc uchazečů o práci, ale jen 40 procent z nich mělo šanci získat zaměstnání (chápu to tak, že do jedné pracovní pozice jich může být přijato víc, ale pokud to nedává smysl, raději to za tou čárkou vynechej). Tentýž deštivý den probíhaly podobné veletrhy i v Pekingu nebo Tianjinu, kde čekaly na práci další desítky tisíc lidí.

28. února se veletrh pracovních příležitostí konal ve městě Liuzhou (prov. Guangxi). Bylo zde jen 200 zaměstnavatelů, ale téměř 20 tisíc žadatelů o práci, takže většina odešla s nepořízenou.

Na veletrhu pracovních příležitostí 1. března 2007 na Zemědělském výstavišti v Pekingu se sešly desítky tisíc žadatelů o práci. (Velká Epocha)

Veletrhu v Qingdao 26. února se účastnilo 15 tisíc žadatelů. Řada studentů odešla zklamaná, protože nabízené platy byly daleko nižší, než očekávali.

Kde lze tedy v Číně najít práci? Nejvíce příležitostí nabízejí tyto sektory: výstavba, informační technologie, obchod a marketing, řízení, zdravotní péče, výroba a zpracování oceli, vzdělávací kurzy, chemický průmysl a elektronika. Nabídky se také množí v oblastech automobilového průmyslu, důlním průmyslu a zásobování.

Absolventi čínských škol už zápasí o práci několik let a v poslední době začínají být tato čísla znepokojivá. Přesto odborníci tvrdí, že čínský pracovní trh není zdaleka nasycený a trvají na tom, že problém vytváří nevyvážená struktura průmyslu v zemi. Tvrdí, že na vyřešení krize nezaměstnanosti je třeba závažná reforma.

Většina mladých Číňanů

Většina mladých Číňanů doufá v zaměstnání ve vládních institucích a státních podnicích. Tak zní výsledek první studie na téma zaměstnávání mladých, na které se podílelo několik čínských institucí ve spolupráci se zahraničními partnery, a jejich výsledky byly zveřejněny tento pátek.

Studie s názvem „Čínský průzkum přechodu ze školy do zaměstnání“, první svého druhu v Číně, se uskutečnila v době 24. ledna – 4. března tohoto roku. Zúčastnilo se jí 7 000 mladých Číňanů ve věku 15 – 22 a 220 zaměstnavatelů z Ta-lienu, Tchien-ťinu, Čchang-ša a Liou-čou, měst ze severu i jihu země.

Výzkum ukázal, že 21% dotázaných považuje za nejlepší práci ve státním či veřejném sektoru, 22% dává přednost státním podnikům, zatímco 20% by raději začalo samo podnikat. Navíc, po práci v soukromém sektoru touží 10% a v mezinárodních organizacích 9% dotázaných.

„To dokládá přání mladých Číňanů mít stabilní zaměstnání, které právě vládní organizace a státní podniky nabízejí,“ řekl Wu Qing, mimořádný profesor z Politologické univerzity čínské mládeže v Pekingu.

Studie dále uvedla, že většina pracujících mladých lidí je spokojena se současným zaměstnáním a neuvažují o změně. Nejoblíbenějšími obory jsou komunikace, počítačové služby a software (21%) a finančnictví (12%).

Čína dnes nese břímě zaměstnávání mladých díky své rozsáhlé populační základně, k níž přispěly i dvě populační exploze v padesátých a šedesátých letech. Ročně přibývá 20 milionů práce schopných osob, avšak kvůli omezeným možnostem vzdělávání potřebuje práce 10 až 16 milionů. Na druhou stranu, jelikož mladým chybí zkušenosti, nebývají na trhu práce nejúspěšnější.

„Vzhledem k tomu, že poptávka převyšuje nabídku, problematika zaměstnávání mladých se zhoršuje a nezaměstnanost nadprůměrně narůstá.

V roce 2003 bylo z 744,32 milionů práce schopných osob registrováno, ve městě, 7,8 milionů nezaměstnaných. Oficiální nezaměstnanost tak činila 4,2%. Studie však odhaduje skutečné číslo na 6,1%, z nichž nezaměstnanost mladých osob dosahuje 7,4%.

Podle údajů celostátního průzkumu populačních změn měla Čína na konci roku 2002 1,26 miliardy obyvatel, včetně 283 milionů mladých ve věku 15 – 29, kteří představovali 23,3% celkové populace.

Podle průzkumu existuje nezaměstnanost ve všech věkových skupinách a na všech úrovních vzdělání mladé populace. Více než 60% nezaměstnaných souhlasí, že nízké vzdělání patří k hlavním důvodům, proč nemají práci.

„Nezaměstnaným mladým lidem bychom měli pomoci získat práci tím, že jim nabídneme školící kurzy nebo peněžní podporu, aby mohli začít podnikat,“ řekl Dr. Sü Čching-hung, ředitel Pracovního centra elitní pekingské univerzity Čching-čua.